

Tårup

UDVIKLINGSPLAN
FOR TÅRUP 2019

FORORD

Hermed foreligger en revideret udviklingsplan for Tårup. Planen er en revideret udviklingsplan som opfølgning på udviklingsplanen fra 2012.

Udviklingsplanen er et udtryk for borgernes visioner og ønsker for, hvordan Tårup i de kommende år kan forbedres og forskønnes, så interessen for landsbyen øges med nye tilflyttere og mere liv i lokalområdet til følge.

Udviklingsplanen er udarbejdet i et samarbejde mellem landsbyens beboere og landsbyrådet med hjælp fra Nyborg Kommune.

Indholdet i planen er fastlagt på baggrund af et borgermøde i Tårup Forsamlingshus 05.09.2018 med efterfølgende gruppearbejder og med deltagelse af en del af landsbyens beboere.

Tårup Landsbyråd 17.09.2019

INDHOLDSFORTEGNELSE

Vision.....	S.3
Karakteristik af Tårup	S. 4
Udvikling i Tårup.....	S. 6
Bosætning	S. 7
Trafik	S. 8
Gadekæret	S. 9
Grønne områder	S.10
Stier i Tårup	S. 11
Strandområderne	S.12
Sundhed og hjertestarter	S. 13
Fællesskaber	S. 14

VISION

Udvikling

*At Tårup har tanker
om tiden, der kommer,
er det, som man kalder visioner.*

*En god atmosfære
det skal der jo være
for gamle og nye generationer.*

*Er her dejligt at bo,
kan et fællesskab gro
og DET skaber interaktioner.*

KARAKTERISTIK AF TÅRUP

Tårup er nævnt første gang i 1361 under navnet Thorpe. Landsbyen er således en bebyggelse fra middelalderen. Navnet er en form af ordet "torp", der betyder udflytterbebyggelse. Det vil sige, at byen er flyttet ud fra en anden landsby, i dette tilfælde Frørup.

Landsbyen er omgivet af marker præget af landbrug og beliggende tæt ved kyst og skov. Dette ses ved de små gårde og de mange små husmandssteder. Landsbyen er af typen "slynget vejby". Gårdene i landsbyen ligger uregelmæssigt placeret langs den snoede nordsydgående vej og dens forgreninger. Tårup ligger midt i sit ejerlav.

Tårup var i middelalderen domineret af kongemagten og kirken. I 1537 havde kronen under Nyborg Len fire selvejende gårde, fem fæstegårde, Lundsgård og tre gårde i Slude. Under Frørup Præstegård var der i 1572 tre mindre gårde, og kirken havde selv en enkelt gård.

I 1664 var der 45 gårde og seks huse, hvoraf de 35 gårde og fem huse var under hovedgårdene Glorup, Holckenhavn og Ravnholt udenfor sognet. Fire gårde og et hus var under kronen. Der var kun fire gårde i selveje, og overgangen til selveje skete generelt meget sent i Tårup.

Med landboreformerne, 1700-1850, besluttede man at fordele jorden på en måde, så alle bønder fik et stort jordlod uden for landsbyen, - den såkaldte udskiftning. I stedet for at bo inde i landsbyen flyttede bønderne ud på deres jord. Samtidig blev hoveriarbejde i vidt omfang afskaffet, og mange bønder kom til at eje deres egen jord. Tårup blev udskiftet i 1792 i en såkaldt "blokudskiftning" i store uregelmæssige blokke. Ved den lejlighed blev mere end halvdelen af byens gårde flyttet ud, hvorefter de fleste af de gamle tomter blev bebygget på ny.

Der er på dette tidspunkt ingen bebyggelse langs den nordsydgående vej vest for bygaden, Bækvej. Denne vej er sandsynligvis yngre end bygaden. Bebyggelsen fremstår i dag tættere end ved udskiftningen, men vejnettet er ret intakt.

I slutningen af 1800-tallet fik landsbyen andel i de funktioner, der typisk opstod i byerne på landet. I 1883 blev kirken opført. Den er tegnet af arkitekten J. Eckersberg. Der er tale om en rød murstensbygning, bestående af skib og kor ud i et, og mod vest har kirken et slankt tårn. Tårnspiret er senere ombygget, så det ligner spiret på Vor Frue Kirke i Nyborg.

I 1889 blev forsamlingshuset bygget, og i 1900 en skole. Skolen blev som konsekvens af *Loven om ophævelse af det landsbyordnede skolevæsen*, flyttet mod vest i 1959, så den nu ligger mellem Frørup og Tårup.

Tårup fik aldrig rigtig andel i den generelle byudvikling, der foregik i landdistrikterne i slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet. Dette skyldtes primært, at jernbanen havde stoppested i Frørup, og at Tårup lå så tæt på den store købstad Nyborg, at der ikke var basis for en egentlig by.

Vest for Tårup gennemskærer den tidligere jernbane sognet. Jernbanen Nyborg-Svendborg blev oprettet i 1897 og nedlagt i 1964.

Landsbystrukturen er i dag ret opløst i forhold til den oprindelige struktur. Til gengæld bevirker de mange nyere huse, at Tårup mange steder fremstår som en relativ tæt bebyggelse, hvor der stadig kan opleves et karakteristisk "landsbymiljø".

Det er primært kirken og det lille miljø omkring kirken og forsamlingshuset, der har kulturhistorisk interesse.

Det store egetræ bag forsamlingshuset er blevet et markant var-tegn for byen. Stedet har udviklet sig som et centralt mødested for landsbyens beboere med grillhytte og mulighed for ophold og leg.

Ved Tårup ligger Kongshøj (Kongens Høj), og Kongshøj Å løber syd for byen. Sammen med de nærliggende strande Tårup, Slude og Kongshøj er det disse steder, der er med til at understrege Tårups attraktive placering i naturskønne omgivelser.

Fakta om Tårup

Indbyggere: ca 400

Antal boliger: ca. 160

Afstand til Nyborg: 10 km

Afstand til Odense: 30 km

Afstand til skole, SFO, vuggestue, børnehave og idræt: 2 km

BOSÆTNING

Tårup ligger meget naturskønt tæt på Storebælt og strandene Kongshøj, Slude og Tårup.

Der er ca. 2 km til landevejen Nyborg-Svendborg, og "Firkløverskolen" (tidligere Frørup Skole) ligger kun 2 km fra Tårup. Der er cykelsti fra Tårup til Firkløverskolen. For børnefamilier, der ønsker at flytte på landet med sikker cykelsti til skolen, frisk luft, natur, skov og strand, vil Tårup være en god mulighed - en landsby hvor sammenhold og fællesskab vægtes højt.

Det er målet, at hele lokalområdet skal bidrage til en bæredygtig udvikling i Tårup både i forhold til natur og miljø, og ved prioritering af energirigtige løsninger.

Ved Bækvej nord

I den nordlige del af Tårup er der mulighed for at udstykke op til seks parcelhusgrunde. Der er tale om en sydvendt skråning med en god solorientering. Skitsen viser en udstykning med seks grunde. Grundstørrelsen og den konkrete disponering kan varieres, hvis der fx efterspørges større grunde. Boligerne skal opføres i en arkitektur, der er tilpasset landsbymiljøet.

Andre muligheder for bosætning

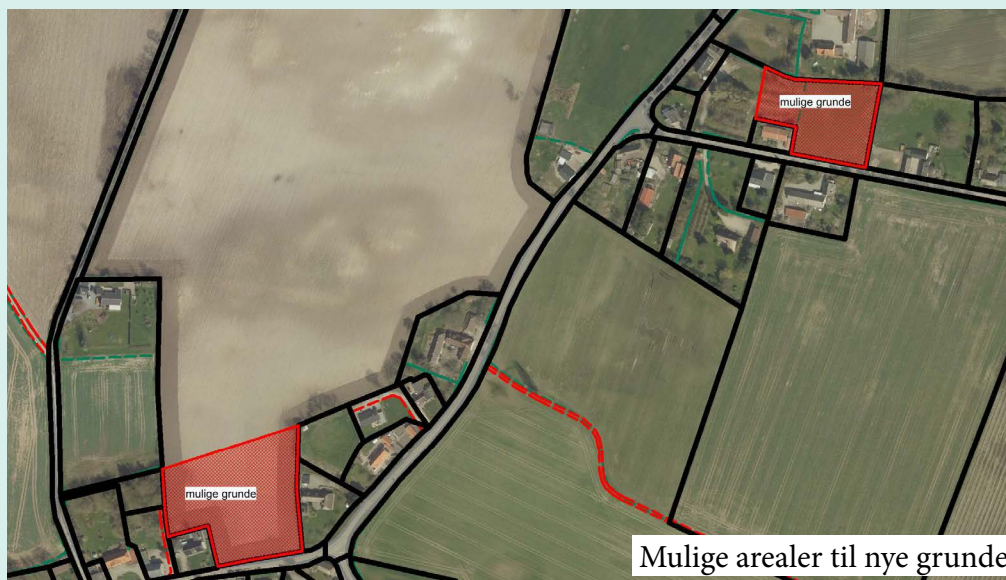
For at fremme en varieret bosætning i Tårup og skabe ny aktivitet og mere liv i landsbyen, skal der være mulighed for at anvende nedlagte landsbrugsbygninger til nye boformer og erhverv. Dette kan for eksempel være bofællesskaber eller boliger kombineret med forskellige ikke forurenende erhverv: Hobbydyrehold, "Bed and Breakfast", ferieboliger, gårdbutikker, kunstgallerier og lignende.

Der er gode muligheder for, at det gode liv og mangfoldigheden i landsbyen kan styrkes ved at skabe nye lokale erhvervsmuligheder og aktiviteter, der kan markedsføre Tårup som en levende landsby.

Det skal prioriteres:

- at der altid er byggegrunde til salg i Tårup by. F.eks. ved at henvise til udstykning af de i kommuneplanen udlagte områder i Tårup by.

- at undersøge om der kan søges midler (f.eks. udviklingsmidler) til, at en arkitekt kan gennemgå Tårup by med henblik på eventuelle nye tiltag – se Tårup udefra med helt andre øjne.

Landsbyrådet vil arbejde for

- At Tårup skal være kendt som en by, der tager medansvar for natur og miljø ved at satse på grønne og bæredygtige løsninger
- At fremme mulighed for alternativt byggeri og vedvarende energiformer i lokalområdet, fx solvarme, jordvarme og biogasanlæg
- At fremme grundsalg og byggeri igennem øget markedsføring af Tårup som en levende landsby
- At ledige bygninger genanvendes til fx lokale erhverv og bofællesskaber
- At der søges nedrivningsstøtte for at fjerne forfaldne og skæmmende huse
- At landsbymiljøet og bebyggelsen i Tårup løbende forskønnes til glæde for beboere og besøgende
- At arbejde for en genetablering af landsbypedelordningen i samarbejde med de andre landsbyer omkring os.

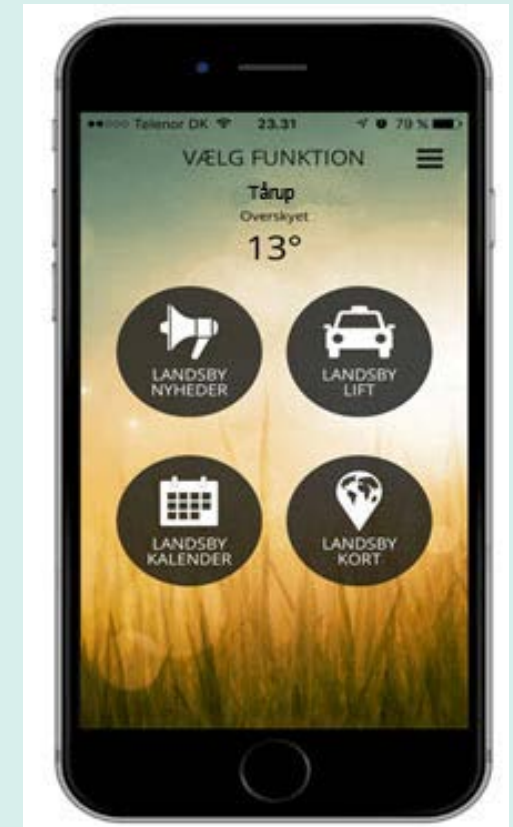
'MIN LANDSBY'-APP

Vi ser et potentiale i fortsat udvikling af "Min landsby"-app'en.

App'en kan være med til at forbinde landsbyfællesskaber på tværs, og er samtidig et let tilgængeligt medie, der kan anvendes af alle.

Rutegeneratoren med de indlagte stier, samt vandre- og cykelruter i området, er en gevinst for alle, fastboende såvel som for turister, der ønsker oplevelser i områdets spændende natur.

App'en er desuden med til at præsentere Tårup som en moderne og åben landsby.

TRAFIK

Vi vil arbejde for at forbedre og sikre trafikforholdene både i selve Tårup og på veje og stier i nærområderne.

Fokuspunkter

- Vejen til Svendborg Landevej og Firkløverskolen.
- Vejene ned til strandområderne og campingpladserne.

Trafiksikkerheden skal forbedres ved generelt at øge vejbredden på de gennemgående veje, så brede køretøjer kan passere hinanden uden problemer. Det kan de ikke i dag.

Derudover skal der arbejdes for, at etablere en venstresvingsbane ved krydset Svendborg Landevej / Langæblevej / Holsmosevej. Vejkrydset er i dag særdeles farligt med sin beliggenhed i en dalsænkning på Svendborg Landevej.

Cyklister, både lokale og cykelturister på Østersøruten, skal sikres bedre. Derfor vil vi arbejde for en bedre cykelforbindelse til Nyborg, så den livsfarlige cykeltrafik på Svendborg

Landevej kan undgås. Det ønskes, at der etableres en cykelsti fra Firkløverskolen til Nyborg, så Tårup er forbundet både med Nyborg, og de alle-

rede eksisterende cykelstier til Ørbæk, Øksendrup og Langå. For at forbedre trafiksikkerheden i selve Tårup anbefales det, at der indføres generel hastig-

hedsbegrænsning på 40 km/t i byområdet, dvs. på Bækvej og på Tårup Byvej.

GADEKÆRET

En sø i svinget ved Tårup Byvej vil pryde landsbyen og være til gavn for naturen - herunder truede arter som klokkefrø og vandsalamander, der allerede er til stede i området. Samtidig vil et søområde med stier omkring binde landsbyen bedre sammen, og søen vil blive et naturligt centrum i Tårup.

Et sådant åndehul vil give trivsel for byen og fungere som et rekreativt område året rundt. Vandmiljøet vil tiltrække insekter og fungere som habitat for padde samt vand- og sumpvegetation.

På længere sigt er der mulighed for naturlig indvandring af flere interessante og muligvis truede plante- og dyrearter. Småfugle vil også have gavn af den spredte vegetation i området.

Hvis søen etableres på den rette måde, kan der opnås tilladelse til udsætning af klokkefrøhaletudser, og Tårup vil på den måde kunne bidrage til det arbejde, der gøres på Østfyn fra Klintholm i syd til Tårup Strand i nord for at redde den truede art.

Det anbefales at udgrave søen til et areal på op til 2500 m² og med en maksimal dybde på to meter. Søen skal have et passende lavt fald ind mod midten og have et lavtvandsområde i den nordvendte ende for passende yngleforhold til klokkefrøer. Området skal indhegnes,

og der skal etableres led eller færister, så man kan komme ind, uden at køerne kan komme ud.

Der skal ikke udsættes fisk, ikke være kunstige øer eller andehuse, og der skal ikke være støbt bund i søen. Stien

fra "Under wegen" skal forlænges og gå rundt om søen.

Der skal placeres affaldsstativer langs med stien. Desuden skal der etableres spredt beplantning af buske og træer på arealet omkring søen.

GRØNNE OMRÅDER I TÅRUP

Fællesareal "Under Egen"

Arealet er i dag et flot område med det store egetræ som vartegn. Sammen med kirken, forsamlingshuset og frysehuset udgør det et naturligt samlingspunkt for landsbyens beboere.

Området har i dag en grillhytte med plads til 40 personer foruden yderligere bord- og bænkesæt udenfor. Der er en stor legeplads med sandkasse og mange legeredskaber til både store og små børn. Desuden er der et stort græsareal med to fodboldmål.

Fællesarealet anvendes i dag til mange arrangementer: eksempelvis til mange grillaftener, til private fester, hvor man kan booke grillhytten, og hvor der kan spilles fodbold og leges på legepladsen. Desuden indgår hele området "Under Egen" i forbindelse med arrangementer i forsamlingshuset og kirken.

Fællesområdet "Under Egen" kan fortsat gøres mere attraktivt. På den nordvestlige del af fællesarealet kan der anlægges en petanquebane tilknyttet et lille madpakkehus, bord- og bænkesæt samt grill. Legepladsen kan udvides med f.eks. et lille legehus. Der kan anlægges en "græs"-basketballbane. Man kan gøre området bedre tilgængeligt ved hjælp af fliser mellem forsamlingshuset og arealet "Under Egen".

En naturlig udvidelse af fællesarealet vil være at inddrage området syd for med en mindre sø i det lavtliggende areal med græs, lav beplantning, enkelte træer og stiforbindelse fra "Under Egen" og her til. Frysehuset, som er blevet istandsat, kan indgå som en naturlig del af området, når der er arrangementer i forsamlingshuset og "Under Egen".

Forsamlingshuset

Tårup Forsamlingshus er en markant og bevaringsværdig bygning, der i mange sammenhænge er omdrejningspunktet for livet i Tårup. Huset er opført med røde tegl i en traditionel dansk arkitektur med udgangspunkt i "Bedre Byggeskik"-stilen fra første halvdel af det 19-århundrede. Forsamlingshuset ligger centralt i byen i sammenhæng med kirken på modsatte side af gaden. Miljøet her udgør det naturlige centrum i landsbyen. Denne sammenhæng kan styrkes yderligere med fx beplantning og nye belægninger.

Biblioteket, der i dag ligger i kælderen under forsamlingshuset, kan eventuelt flyttes til frysehuset.

Fællesarealet "Udsigten"

Arealet ligger nord for Tårup Byvej 5, og der er i dag opstillet et permanent bord- og bænkesæt, hvorfra man kan nyde den flotte udsigt. Området bruges flittigt som rasteplass for gående og cyklende, da Østersøruten går lige forbi.

STIER I TÅRUP

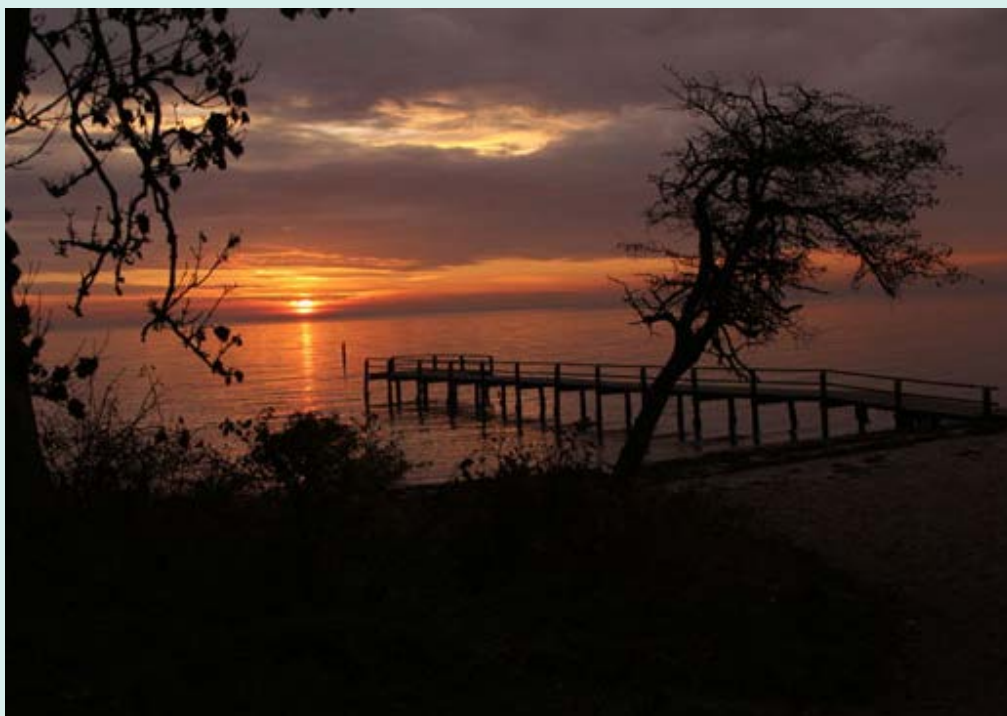
STRANDOMRÅDERNE

Ganske få minutters kørsel fra Tårup er der tre dejlige strande: Kongshøj Strand, Tårup Strand og Slude Strand. Hver sommer besøges de af mange gæster - både lokale beboere og turister.

Vi vil arbejde for, at strandområderne ved Tårup gøres mere attraktive og lettere tilgængelige. Strandområderne skal være med til at styrke interessen for turisme og bosætning i Tårup.

For at nå dette mål ønsker Landsbyrådet at ændre og forbedre følgende:

1. Ved Kongshøj Strand bygges tre shelters som led i projektet, "De Blå Støttepunkter"
2. Trappen ned til stranden skal forbedres.

3. Der etableres beachvolleybane og petanquebane på det grønne område.
4. Der bør løbende foregå en beskæring af beplantningen, samt oprydning på området.

Ved Tårup Strand er der gode muligheder for at bade og solbade. Et problem er de mange private høfder og badebroer, som vanskeliggør en spadseretur langs stranden.

5. Det er et stort ønske, at der skabes mulighed for at gå langs stranden fra Tårup Strand til Kongshøj Strand.
6. Det ønskes at arbejde for bedre adgange til og omkring kysten ved at etablere cykel- og gangstier i området.
7. På hele strækningen langs kysten bør der ske en bekæmpelse af den farlige bjørneklo.

Landsbyrådet vil arbejde for

- At tilgængeligheden til alle offentlige strandområder forbedres
- At der skabes nye stiforbindelser mellem strandområderne
- At strandene er handikapvenlige

SUNDHED OG HJERTESTARTER

I Tårup har der siden 2013 været en hjertestartergruppe/førstehjælpergruppe grupperet omkring hjertestarteren i Kirkens Hus.

I forbindelse med etableringen af hjertestarteren blev der uddannet 15 personer som førstehjælpere. Disse personer er registreret på de syv hjertestartere, som er placeret i området. To af disse personer bliver af alarmcentralen kaldt ud til situationer med hjertestop ved hjælp af almindelige telefonopkald.

Fra juli 2018 har Region Syddanmark, i samarbejde med Region Sjælland, startet en udrulning af et nyt udkaldesystem, som er baseret på en telefonapp, der kan spores af alarmcentralen via GPS. De tre nærmeste personer bliver kaldt ud. Systemet er fælles for de to regioner, det vil sige, at ligegyldig hvilken af de to regioner man som førstehjælper befinder sig i, kan man blive kaldt ud.

Førstehjælperne er ikke som tidligere tilknyttet en bestemt hjertestarter.

De tre personer får en rutevejledning til alarmstedet, og en person bliver pålagt at hente hjertestarteren. Det nye system vil styrke udkaldet og forkorte responstiden for førstehjælpen. Der skal samtidig arbejdes for, at vi får en jævn fordeling af hjertestartere i området - private såvel som offentligt ejede.

Ordningen er et supplement til ambulance- og helikopterberedskabet. For hvert minut der vindes, giver det ca. 10 % større chance for genoplivning til et normalt liv. Det praktiske ved udkaldsordningen forstås af organisationen Dansk Folkehjælp.

Foreløbig er der dannet en netværksgruppe af førstehjælpere svarende til den eksisterende gruppe i Tårup, heraf er én person kontaktperson. Landsbyrådet vil arbejde for at uddanne så mange som muligt, der kan indgå i det nye system. Des kortere der er mellem førstehjælperne des bedre. Des flere der kan give hjertemassage des bedre.

Vigtigt! Vigtigt! Ring altid 112 først ved mistanke om hjertestop - alarmcentralen vil så guide dig videre

Hent App'en "Hjertestart" fra Trygfonden

Foto fra hjertestarter-app'en

Hjertestarter

Hjertestartermarkering i vinduet på Kirkens Hus

FÆLLESSKABER

Fællesskaber er noget, der binder mennesker sammen. Noget at være sammen om. Det kan være en aktivitet eller en interesse. Det kan være sammenhold om et emne. Noget man gør for hinanden, og hvor man inkluderer andre i fællesskabet.

Det kan for eksempel være...

- Cykelture
- Gåture
- Håndarbejde/kreativitet
- Vinterbadning
- Museumsbesøg
- IT undervisning og hjælp til PC
- Udflugter til teater og musikoplevelser
- Fitness i T.I.F. / Fitness i Nyborg

Ideerne er mange og kan udvikles efterhånden.

Mødesteder i Tårup kan være...

- Frysehuset "Under Egen"
- Forsamlingshusets lille sal
- Grillhytten "Under Egen"
- Badebroen ved Kongshøj Strand

Annoncering

- Tårupportalen
- Minlandsby-app
- Facebook
- Opslagstavlen ved Tårup Forsamlingshus

3 digitale indgange til Tårup:

www.taarup.net

Min Landsbyapp

taarupportalen.dk

